

Projev předsedy Senátu Miloše Vystrčila u příležitosti 57. výročí okupace Československa v srpnu 1968

21.8.2025 - Miloš Vystrčil | Senát PČR

Vážený pane prezidente, vážený pane 1. místopředsedo Senátu, vážená paní 1. místopředsedkyně Poslanecké sněmovny, vážený pane premiére, paní ministryně, pane primátore, excellence, vážení pamětníci a zejména vy všichni další, kteří jste přišli, aniž byste obdrželi oficiální pozvání.

Já vám na úvod chci poděkovat, že jste přišli. My si dnes připomínáme 57. výročí od vstupu okupačních vojsk Varšavské smlouvy v čele s Rudou armádou do Československa. A já si myslím, že si nestačí jenom připomínat, ale že bychom si měli také pokládat nějaké otázky. Otázky, čím je pro nás rok 1968 a čím pro nás může být. Na začátku neřeknu úplně příjemnou věc, protože charakter roku 1968 je pro nás i bolestivý, protože pro mě osobně rok 1968 je kromě jiného i rokem zrady. Protože to byli Drahomír Kolder, Antonín Kapek, Oldřich Švestka, Alois Indra a Vasil Bilák, kteří napsali dopis Leonidu Iljiči Brežněvovi, generálnímu tajemníkovi komunistické strany Sovětského svazu, aby přijel sem do Česka a použil všechny prostředky pro to, aby potlačil údajnou kontrarevoluci českého lidu.

To byli naši lidé, kteří sem pozvali sovětské a další vojáky, a byli to zrádci. Rok 1968 je také ale rokem hrdinského vzepětí, rokem, kdy český národ ve statisících vyšel do ulic a postavil se s holýma rukama proti tankům, proti samopalům. Bylo to úžasné hrdinské vzepětí a my bychom na něj měli být hrdí. Rok 1968 je také začátkem naší pokračující poroby a ponížení a také vystřízlivění a také začátkem více než 20letého pobytu části okupačních vojsk na našem českém území. Tím vším podle mého názoru rok 1968 je. A teď je otázkou, čím může být, jestli také pro nás může být – a dle mého názoru by měl být – rokem poučení. Začneme tou zradou, co z toho plyne dnes pro nás?

Dle mého názoru je odpověď jednoduchá. Nesmíme připustit, aby v té nejvyšší státní moci byli lidé, kteří jsou ochotni prodat svůj národ za své zájmy, za svoji ideologii, za svoji větší moc. A my to máme ve svých rukách, jestli státní moc, ať se jedná o parlament nebo vládu, se bude skládat z lidí, kteří budou mít vlast výše, než jsou jejich vlastní zájmy a jejich vlastní touha po moci.

Ti, co napsali zvací dopis, to tak neměli. Co plyne pro nás z toho hrdinství, hrdinského vzepětí? Z toho plyne, že jsme dobrý a silný národ a že na to máme být hrdí. A že se to nestalo samo sebou, ale že jsme měli – nebo ti, co se tenkrát toho odporu zúčastnili – měli silné podporovatele, a těmi podporovateli byli Československý rozhlas a Československá televize, a to je ten vzkaz pro dnešek.

My potřebujeme silná a zodpovědná média, měli bychom pro to vytvářet podmínky, a zároveň média by si měla uvědomit, jak velkou odpovědnost nesou a jestli se chovají podobně hrdinně a zodpovědně, jak to dokázala v roce 1968 Československá televize a Československý rozhlas. A co se týká té poroby a ponížení a následného vystřízlivění, ten vzkaz je jednoduchý. Komunismus v jakékoliv podobě, diktátorství, diktátor v jakékoliv podobě vede ke zmaru, k porobě, k ponížení, k neprospěchu, k obětem. To nesmíme připustit. Přece už bychom měli být střízliví. Tak si to uvědomte, uvědomme a nikdy se nesmíme vzdát. Jedině když se nevzdáme a budeme hodnoty, za které mnozí, byť intuitivně, vycházeli do ulic v roce 1968, prosazovat, jedině tehdy zůstane pravda pravdou, svoboda svobodou, zlo zlem, dobro dobrem a Česko Českem. Děkuji vám za pozornost.

<https://www.senat.cz/zpravodajstvi/zprava.php?id=3939>